

národní
úložiště
šedé
literatury

Vysokou zaměstnanost udržuje rostoucí počet pracujících ve vyšším věku

Petráňová, Marta; Mejstřík, Bohuslav
2016

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-316506>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 16.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ANALÝZA

5. 8. 2016

Vysokou zaměstnanost udržuje rostoucí počet pracujících ve vyšším věku

Celkový počet pracujících zásadně ovlivňuje mimořádný růst počtu zaměstnaných ve věku 60-64 let. Od roku 1995 se jejich počet zvýšil o 154 tis. na téměř čtvrt miliónu v roce 2015. V poslední době roste i počet pracujících ve věku 65 let a více, který v minulém roce dosáhl 108 tis. a tento trend pokračuje i v letošním roce.

Populace rychle stárne

Počet obyvatel České republiky se v průběhu dvaceti let zvýšil o necelých 219 tis. a v roce 2015 dosáhl 10 546 tis. Stárnutí populace lze dokumentovat na vývoji četnosti osob na hranici získání nároku na starobní důchod a starších. Počet 60letých a starších se od roku 1995 zvýšil o 776 tis. až na 2 634 tis. v minulém roce. Počet mladších šedesátníků (60-64 let) se za dvě dekády zvýšil o 230 tis. na 724 tis., ale v posledních letech lze již pozorovat pokles četnosti této věkové skupiny. Jiný je vývoj ve skupině 65 a více let. Za dvacet let se jejich počet zvýšil téměř o 550 tis. a každoročně rychle stoupá. Podle střední varianty demografické projekce ČSÚ dosáhne jejich počet dvou miliónů již v příštím roce.

Od roku 1995 se zvýšil celkový počet pracujících o necelých 80 tis., ale počet pracujících ve věku 60 let a více o 188 tis. V celém dvacetiletém období se zvýšil počet pracujících mužů v tomto věku o 122 tis. a počet žen o 66 tis. Pracovní zapojení osob ve vyšším věku tak rozhodujícím způsobem ovlivňuje celkovou zaměstnanost.

Počet obyvatel ve vybraných věkových skupinách podle ekonomického postavení v roce 2015

Věkové skupiny	Obyvatelstvo		Ekonomické postavení					
			zaměstnaní		nezaměstnaní		ekonomicky neaktivní	
	2015	přír./úb. 2015/1995	2015	přír./úb. 2015/1995	2015	přír./úb. 2015/1995	2015	přír./úb. 2015/1995
	celkem							
Celkem	10545,9	218,6	5041,9	79,3	268,0	60,0	5236,0	79,3
60 a více let	2633,7	775,5	356,1	188,4	8,5	1,1	2269,1	586,0
v tom:								
60-64 let	724,2	230,2	248,5	153,7	7,3	3,1	468,4	73,4
65 a více let	1909,5	545,3	107,6	34,7	1,2	-2,0	1800,6	512,5
	muži							
Celkem	5182,0	163,5	2837,3	52,5	125,4	27,3	2219,3	83,7
60 a více let	1138,9	395,6	227,7	122,3	6,2	1,3	904,9	272,0
v tom:								
60-64 let	346,9	120,9	165,7	105,3	5,6	2,7	175,7	12,9
65 a více let	792,0	274,7	62,1	17,0	0,7	-1,4	729,3	259,1

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

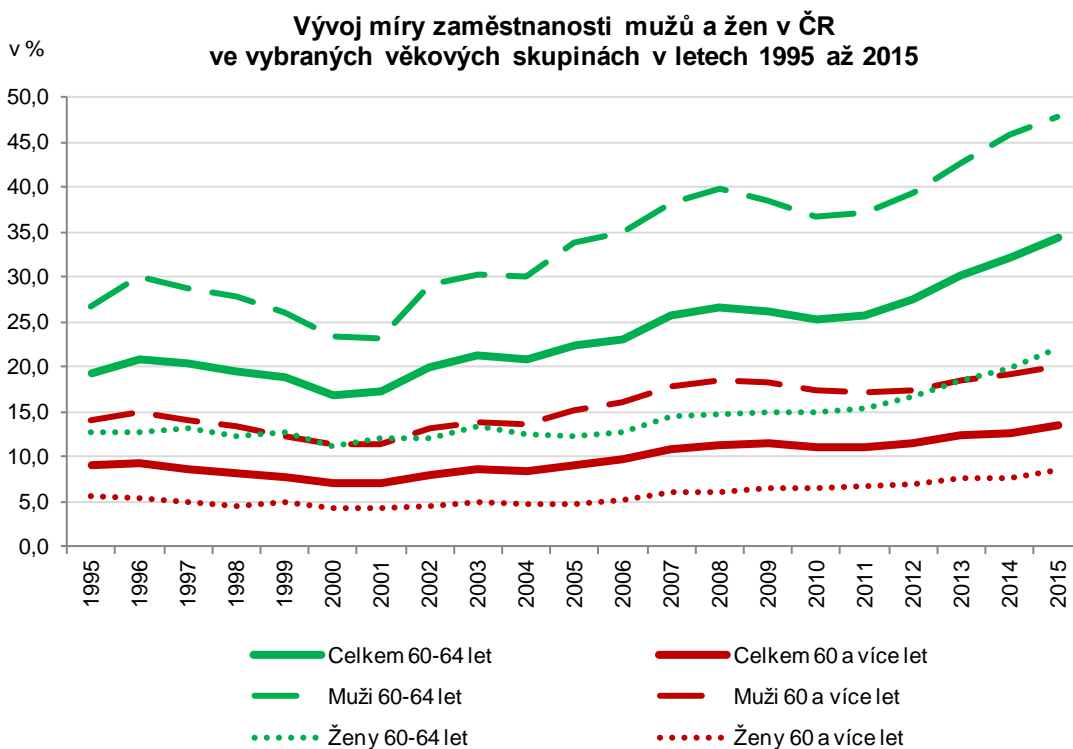
ANALÝZA

Celkem	ženy							
	5363,9	55,1	2204,6	26,9	142,7	32,7	3016,7	-4,4
60 a více let	1494,8	379,9	128,4	66,1	2,2	-0,2	1364,2	314,0
v tom:								
60-64 let	377,3	109,3	82,8	48,4	1,7	0,4	292,8	60,5
65 a více let	1117,5	270,5	45,5	17,7	0,5	-0,6	1071,4	253,4

Zdroj: ČSÚ, Výběrové šetření pracovních sil

Počet pracujících ve věku 60 let a více značně převažuje nad počtem pracujících do 25 let a počet pracujících ve věku 65 a více je dokonce pětikrát vyšší než počet zaměstnaných mladých do 20 let.

Růst zaměstnanosti je patrný především ve věkové skupině 60-64 let, který je zásadně ovlivněn postupným zvyšováním věkové hranice pro odchod do důchodu. To ukazuje vývoj míry zaměstnanosti v posledních pěti letech. Dopad legislativy je však současně v určité míře již částečně kompenzován poklesem celkového počtu osob v tomto věku, který probíhá od roku 2010.

Zdroj: ČSÚ, Výběrové šetření pracovních sil

Míra zaměstnanosti 65 a víceletých je přirozeně podstatně nižší než v předchozí pětileté skupině. V celém dvacetiletém období se pohybovala v rozpětí od 3,7 % až po 5,3 %.

ANALÝZA

V minulém roce je však zřejmý nárůst této míry (5,6 %) a tato tendence se projevuje i v dosavadním průběhu letošního roku. To potvrzuje skutečnost, že podle předběžných údajů za druhé čtvrtletí letošního roku se zvýšil počet pracujících v tomto věku, dokonce již na 126 tis.

Mezi pracujícími staršími 65 let jednoznačně převažují důchodci v řádném starobním důchodu. V roce 2015 to bylo 99 tis. ze 108 tis. všech pracujících v tomto věku. Ostatní důchody se vyskytují jen výjimečně. V minulém roce byla poměrně významná skupina pracujících, kteří ještě o důchod nepožádali (kolem 9 tis.).

Se stárnutím přicházejí změny zejména ve fyzické kondici. To se odráží v druhu profesí a zároveň v odvětvové skladbě pracujících ve vyšším věku. Ve skupině 60-64letých není rozdíl v profesní a odvětvové skladbě v porovnání s mladšími pracujícími nijak markantní. Méně jsou zastoupena povolání technických a odborných pracovníků a pracovníků ve službách a prodeji, naopak častěji mladší šedesátníci pracují na pozici řídicích pracovníků, specialistů a zároveň řemeslníků a opravářů.

Kde pracují starší nad 65 let

Situace se podstatně mění po dosažení 65 let. Rapidně klesá počet řemeslníků a opravářů a pracujících v dalších fyzicky náročných profesích jako je obsluha strojů a zařízení. Naopak vysoký je podíl starších v řídicích funkcích. Hlavní rozdíl proti struktuře všech pracujících je v tom, že mimořádně vysoký počet pětadesátníků a starších je zařazen ve skupině specialistů. Dva z pěti pracujících v této třídě jsou přitom obyvatelé Prahy. Podíl specialistů na zaměstnanosti ve věku 65 a více let převyšoval 22 %, ale v rámci všech pracujících nad 15 let to bylo pouze 15 %. Zároveň častěji pracují senioři jako pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

Počet 65 a víceletých pracujících mužů převyšuje počet žen v tomto věku (v minulém roce 62,1 tis. proti 45,5 tis.). Přitom počet žen v minulém roce absolutně převyšoval počet mužů v zaměstnáních jako úředníci, pracovníci ve službách a prodeji, specialisté a jako pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

Profesní struktura se významně projevuje i v odvětvové skladbě. Podíl zpracovatelského průmyslu na celkové zaměstnanosti v národním hospodářství dosahoval v minulém roce více než 27 %, což je téměř šestkrát více než podíl pracujících v profesních, vědeckých a technických činnostech. Přitom ale podíl pracujících ve věku 65 a více v sekci profesních činností dosáhl v minulém roce téměř 14 % z celkového počtu pracujících v tomto věku a předstihl zpracovatelský průmysl. Kromě zpracovatelského průmyslu s věkem klesá i podíl stavebnictví a dopravy.

Častěji než mladší pracovníci jsou senioři nad 65 let zaměstnáni v terciárním sektoru, zejména v profesních, vědeckých a technických činnostech, dále ve vzdělávání, v administrativních a podpůrných činnostech, ve zdravotnictví a sociální péči a v sekci kulturní činnosti. To se však netýká veřejné správy.

ANALÝZA
Počet a podíl pracujících podle jednotlivých odvětvových sekcí CZ-NACE ve vybraných věkových skupinách v roce 2015

Pracovní zařazení podle odvětvových sekcí CZ-NACE			15 a více let		60 a více let		z toho:			
							60-64 let		65 a více let	
			abs. v tis.	v %	abs. v tis.	v %	abs. v tis.	v %	abs. v tis.	v %
Celkem		5041,9	100,0	356,1	100,0	248,5	100,0	107,6	100,0	
CZ-NACE	sekcce									
z toho odvětví:										
	Zemědělství, lesnictví a rybnářství	A	147,5	2,9	16,2	4,6	12,2	4,9	4,1	3,8
	Těžba a dobývání	B	37,8	0,8	3,6	1,0	3,3	1,3	0,2	0,2
	Zpracovatelský průmysl	C	1376,8	27,3	65,8	18,5	51,2	20,6	14,6	13,6
	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	D	49,2	1,0	3,8	1,1	2,7	1,1	1,1	1,0
	Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpady	E	57,1	1,1	6,1	1,7	4,3	1,7	1,8	1,7
	Stavebnictví	F	396,0	7,9	29,1	8,2	23,8	9,6	5,3	4,9
	Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel	G	615,7	12,2	32,3	9,1	21,5	8,6	10,8	10,0
	Doprava a skladování	H	297,6	5,9	19,7	5,5	16,0	6,5	3,6	3,4
	Ubytování, stravování a pohostinství	I	197,2	3,9	10,2	2,9	6,7	2,7	3,5	3,2
	Informační a komunikační činnosti	J	141,5	2,8	6,4	1,8	4,5	1,8	1,8	1,7
	Peněžnictví a pojišťovnictví	K	118,1	2,3	6,0	1,7	3,8	1,5	2,2	2,0
	Činnosti v oblasti nemovitostí	L	44,9	0,9	6,5	1,8	4,2	1,7	2,3	2,2
	Profesní, vědecké a technické činnosti	M	237,5	4,7	30,0	8,4	15,2	6,1	14,8	13,8
	Administrativní a podpůrné činnosti	N	128,9	2,6	14,9	4,2	9,3	3,8	5,6	5,2
	Veřejná správa a obrana; pov. soc. zabezp.	O	316,2	6,3	23,4	6,6	18,3	7,4	5,2	4,8
	Vzdělávání	P	322,8	6,4	29,5	8,3	18,0	7,3	11,4	10,6
	Zdravotní a sociální péče	Q	351,6	7,0	32,3	9,1	22,2	8,9	10,1	9,4
	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	R	81,7	1,6	8,8	2,5	4,5	1,8	4,3	4,0
	Ostatní činnosti	S	90,0	1,8	7,2	2,0	3,5	1,4	3,7	3,4
	Činnosti domácností	T	31,8	0,6	4,2	1,2	3,0	1,2	1,2	1,1

Zdroj: ČSÚ, Výběrové šetření pracovních sil

Vysoká je intenzita pracovního zapojení seniorů s vysokoškolským vzděláním

Muži a ženy nad 65 let často pracují na místech s požadovaným vyšším formálním vzděláním. V minulém roce dosáhl podíl všech pracujících s ukončeným středním vzděláním s maturitou a absolventů s terciárním stupněm vzdělání na celkové zaměstnanosti 15letých a starších 60,8 %. Tento podíl ve skupině 65 a víceletých byl podstatně vyšší – 68,7 %. Zejména podíl vysokoškoláků je podstatně vyšší než mezi všemi pracujícími v republice. Jestliže podíl absolventů terciárního studia dosahuje necelou čtvrtinu (23,3 %) ze všech pracujících, ve věku 65 a více let to je již třetina všech pracujících (33,4 %).

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA
Počet a podíl pracujících podle dosaženého stupně vzdělání ve vybraných věkových skupinách v roce 2015

Dosažený stupeň vzdělání CZ-ISCED 2011	Celkem			Muži			Ženy		
	věková skupina								
	15 a více let	60-64 let	65 a více let	15 a více let	60-64 let	65 a více let	15 a více let	60-64 let	65 a více let
	v tis.								
Celkem	5041,9	248,5	107,6	2837,3	165,7	62,1	2204,6	82,8	45,5
z toho:									
základní	200,0	13,3	5,7	96,6	6,6	1,0	103,4	6,6	4,7
střední bez maturity (vč. vyučených)	1775,6	100,6	27,9	1164,9	82,6	19,0	610,7	18,0	8,9
střední s maturitou	1891,0	78,2	38,0	963,1	41,2	18,6	927,9	37,0	19,3
vyšší odborné	1174,4	56,4	35,9	612,2	35,1	23,4	562,1	21,3	12,6
	v %								
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho:									
základní	4,0	5,3	5,3	3,4	4,0	1,7	4,7	8,0	10,3
střední bez maturity (vč. vyučených)	35,2	40,5	26,0	41,1	49,9	30,6	27,7	21,7	19,6
střední s maturitou	37,5	31,5	35,3	33,9	24,9	30,0	42,1	44,7	42,5
vyšší odborné	23,3	22,7	33,4	21,6	21,2	37,7	25,5	25,7	27,6

Zdroj: ČSÚ, Výběrové šetření pracovních sil

S věkem se zvyšuje podíl podnikatelů

Rozdíly mezi staršími a mladšími pracovníky jsou patrné v profesní a odvětvové struktuře a zejména v podílu jednotlivých stupňů formálního vzdělání. Významně se liší i z hlediska ekonomického postavení pracujících. Převažující část všech pracujících ve věku 15 a více let jsou zaměstnanci, v roce 2015 dosáhl 82,7 %. S odstupem následují podnikatelé bez zaměstnanců (13,2 %), a dále podnikatelé se zaměstnanci (3,5 %). Ve skupině mladších šedesátníků podíl zaměstnanců klesá a zvyšuje se zastoupení podnikatelů bez i se zaměstnanci.

Ve skupině 65 a víceletých pak dosáhl podíl sebezaměstnaných včetně pomáhajících rodinných příslušníků téměř čtyřiceti procent (38,7 %). Vysoký podíl podnikatelů v této věkové skupině je markantní jak mezi ženami, tak především muži. Podíl podnikatelů dosáhl v této věkové skupině dokonce 43 % všech pracujících mužů.

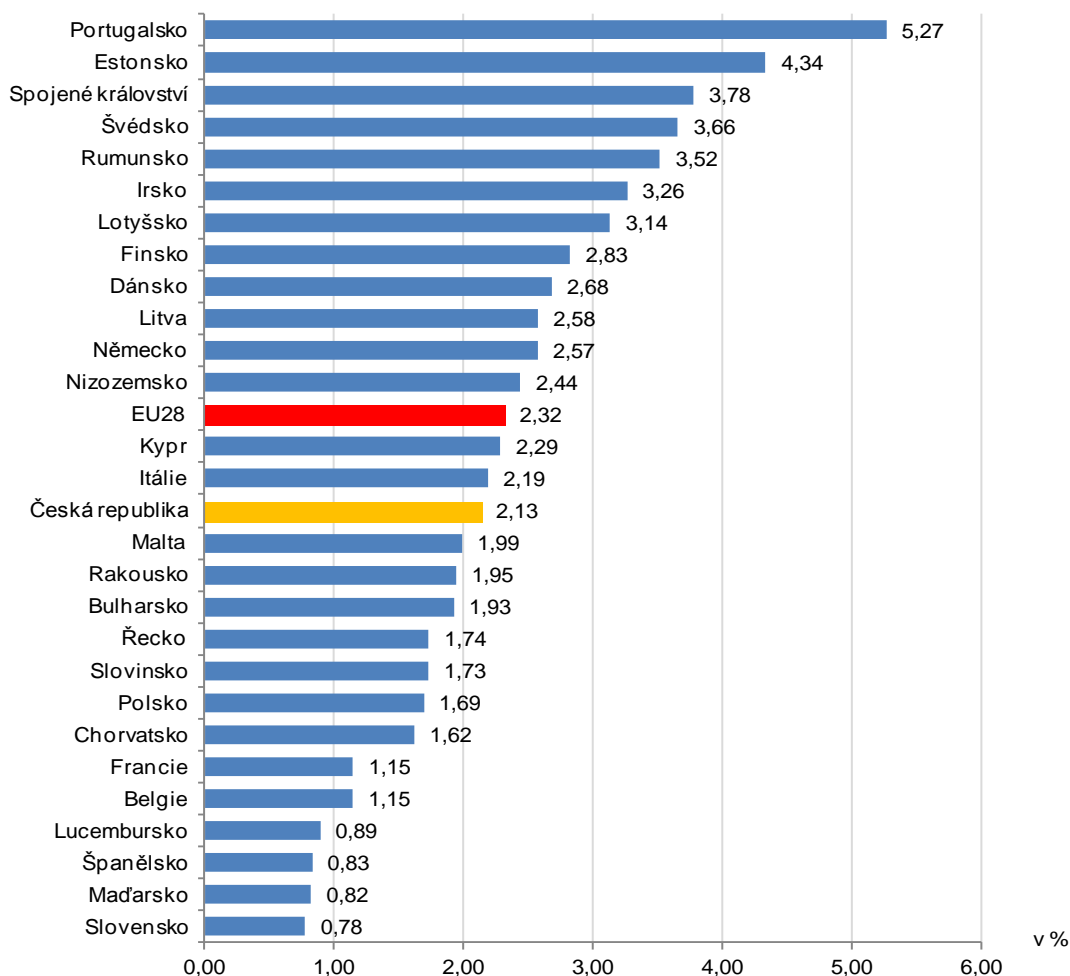
Velká variabilita v zaměstnanosti 65 a víceletých v rámci EU28

Jednotná metodika výběrového statistického šetření pracovních sil umožňuje získat věrohodné informace o pracovním zapojení starších osob do zaměstnání v jednotlivých zemích Evropské unie. V celé Evropské unii pracovalo v minulém roce 5,1 miliónu osob ve věku 65 a více let a jejich podíl na celkovém počtu pracujících dosáhl 2,3 %. To je o něco více než v České

ANALÝZA

republiky (2,1 %). Rozdíly mezi zeměmi jsou značné. Ve 14 zemích je podíl starších pracovníků vyšší než u nás. Vysoký je v pobaltských a severských státech a ve Spojeném království, vysoký je i v Rumunsku a vůbec nejvyšší v Portugalsku. Z našich sousedů jsou starší pracující nad 65 let více než u nás zastoupeni v Německu. V ostatních sousedních státech je podíl těchto osob nižší, na Slovensku je vůbec nejnižší z celé EU.

Podíl počtu pracujících starších 65 let na celkovém počtu pracujících ve věku 15 a více let v zemích EU v roce 2015

Zdroj: Eurostat, Labour Force Survey - propočtení ČSÚ

V naší republice je podíl sebezaměstnaných mezi 65 a víceletými výrazně vyšší než u mladších pracujících. V rámci Evropské unie však počet sebezaměstnaných včetně pomáhajících rodinných příslušníků dokonce převažuje nad počtem zaměstnanců (53,6 % v EU proti 38,7 % v ČR). V první řadě to je důsledkem vysokého počtu podnikatelů bez zaměstnanců v řadě zemí. Jsou to vesměs státy na jihu Evropy jako např. Řecko, Chorvatsko, Itálie, Portugalsko

ANALÝZA

a Slovinsko. Extrémní hodnoty vykazuje Rumunsko, kde prakticky každý pracující v seniorském věku je podnikatel nebo pomáhající rodinný příslušník (96 %).

Vzhledem ke specifice výběrového šetření nejsou podrobnější údaje o odvětvové struktuře starších pracujících zveřejňovány za malé země, nebo jsou uvedeny pouze údaje, které jsou z hlediska kritérií výběrového šetření věrohodné. Z toho důvodu se dále zabýváme pouze zaměstnaností starších ve velkých sekcích a ve vybraných zemích.

Česká republika patří mezi země s vysokým podílem zaměstnanosti seniorů v profesních, vědeckých a technických činnostech

V celé EU je sedm odvětvových sekcí, kde v každé z nich pracuje nejméně čtvrt miliónu osob ve věku 65 a více let. Je to zemědělství, lesnictví a rybnářství, zpracovatelský průmysl, stavebnictví, obchod, profesní, vědecké a technické činnosti, vzdělávání a odvětví zdravotnictví a sociální péče. V těchto sekcích pracuje téměř 70 % všech osob starších 65 let.

Odvětvové údaje v následující tabulce jsou porovnávány za osm vybraných zemí. Jsou to Česká republika, Německo, Španělsko, Francie, Itálie, Nizozemsko, Švédsko a Spojené království. Ty se podílejí na celkové zaměstnanosti v EU28 sedmdesáti procenty. Podíl těchto zemí na celkovém počtu pracujících seniorů nad 65 let v EU je o něco vyšší (71 %).

Podprůměrný je podíl vybraných zemí na zaměstnanosti 65 a víceletých v primárním sektoru, kde dosahuje pouze 28 % všech starších pracujících v tomto sektoru v EU28. V primárním sektoru více než polovina seniorů pracuje ve třech zemích, a to v Rumunsku (32,3 % z celé EU), v Portugalsku (15,6 %) a v Polsku (6,4 %).

Jinak je tomu u dalších vybraných sekcí, kde se podíl těchto zemí pohybuje v intervalu od 78 do 80 % úhrnu EU. Vůbec nejvyšší je podíl těchto zemí na zaměstnanosti starších osob v profesních, vědeckých a technických činnostech (téměř 84 % z celé EU). Právě Česká republika patří mezi země s vysokým podílem zaměstnanosti starších v této sekci. Pozoruhodný je počet zaměstnaných v této sekci zejména v Itálii, v Německu a ve Spojeném království, a to především v právních a legislativních činnostech.

Podíl počtu pracujících ve vybraných odvětvových sekcích a vybraných zemích na celkovém počtu pracujících ve věku 65 a více let v EU28 v roce 2015

Území	v %							
	Podíl pracujících ve vybraných zemích na celkové zaměstnanosti 65 a víceletých v EU							
	celkem	z toho: ve vybrané sekci CZ-NACE						
		A	C	F	G	M	P	Q
EU 28	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho:								
Česká republika	2,1	0,5	3,5	2,0	1,6	3,2	3,5	2,0
Německo	20,2	5,6	27,0	24,0	24,3	22,1	16,0	22,8
Španělsko	2,9	1,4	2,8	2,2	4,0	3,1	3,7	2,2
Francie	5,9	2,6	2,7	4,8	5,1	7,0	5,5	10,5
Itálie	9,6	6,5	14,8	8,9	14,7	13,4	7,0	7,1

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Nizozemsko	4,0	1,8	2,0	2,1	4,4	5,4	4,2	3,6
Švédsko	3,5	2,1	2,2	4,1	2,2	6,0	5,0	5,0
Spojené království	23,0	7,6	23,1	31,8	22,5	23,3	32,3	27,0

Zdroj: Eurostat, Labour Force Survey

Vysvětlivky:	A-Zemědělství, lesnictví a rybářství	M-Profesní, vědecké a technické činnosti
	C-Zpracovatelský průmysl	P-Vzdělávání
	F-Stavebnictví	Q-Zdravotní a sociální péče
	G-Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel	

Intenzitu pracovního zapojení starších nejlépe charakterizuje míra zaměstnanosti (podíl pracujících na celkovém počtu osob v daném věku). Zveřejněná data Eurostatu umožňují porovnat rozdíly mezi státy v míře zaměstnanosti seniorů z hlediska úrovně dosaženého vzdělání. Proti jiným členským zemím EU u nás podstatně méně pracují osoby se základním stupněm vzdělání. Nižší míru zaměstnanosti vykazují i osoby se středním stupněm vzdělání (vyučení nebo s maturitou). Počty osob se středním stupněm vzdělání jsou přitom ve vyšším věku, ale i ve věku od 35 let do vzniku nároku na starobní důchod, v naší republice dominantní.

Jinak je tomu u skupiny terciárního vzdělání. Jedná se o osoby, které získaly vysokoškolské vzdělání v šedesátých a sedmdesátých letech, kdy podíl absolventů nejvyššího typu škol byl v ČR podstatně nižší než v současné době. V České republice je podíl pracujících na celkovém počtu vysokoškoláků ve věku 60-64 let v porovnání s EU28 nadprůměrný, a ve vyšším věku 65-69 let je již pátý nejvyšší ze všech zemí EU (27 %). Před námi jsou pouze dva pobaltské státy, Švédsko a Malta. Nadprůměrná je zaměstnanost našich vysokoškoláků i ve věku nad 70 let.

Míra zaměstnanosti osob s terciárním vzděláním ve vybraných věkových skupinách v zemích EU v roce 2015

Území	Věková skupina	
	60-64 let	65-69 let
EU28	56,0	19,6
Belgie	40,0	8,4
Bulharsko	54,1	17,9
Česká republika	61,3	27,0
Dánsko	61,5	23,2
Německo	67,9	21,8
Estonsko	69,3	40,0
Irsko	52,3	21,5
Řecko	30,4	11,3
Španělsko	50,3	11,4
Francie	46,0	11,5
Chorvatsko	54,0	10,1
Itálie	66,7	20,6
Kypr	48,6	13,2
Lotyšsko	63,4	25,7
Litva	64,6	30,2
Lucembursko	35,1	10,8

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Maďarsko	37,7	10,5
Malta	34,9	27,3
Nizozemsko	66,0	21,1
Rakousko	44,7	16,3
Polsko	51,5	24,2
Portugalsko	50,3	14,6
Rumunsko	40,3	9,3
Slovinsko	28,2	7,9
Slovensko	47,6	15,9
Finsko	56,3	18,4
Švédsko	77,2	30,0
Spojené království	53,7	26,6

Zdroj: Eurostat, Labour Force Survey

Míra zaměstnanosti vysokoškoláků mužů i žen v ČR po dosažení 65 let výrazně převyšuje unijní průměr. To dokumentují i údaje za muže a ženy ve věku 65-74 let. V této desetileté skupině starších pracovníků pracoval v ČR v roce 2015 každý čtvrtý muž ze všech, kteří absolvovali terciární stupeň vzdělání a mezi ženami je to 17 % žen s tímto dosaženým vzděláním. Míra zaměstnanosti vysokoškoláků v EU28 přitom dosáhla v této skupině u mužů 20 % a u žen 12 %.

Pro celkovou zaměstnanost bude důležitý rozsah pracovního zařazení starších se středním stupněm vzdělání

Počet osob ve věku 65 a více v naší republice překročí v příštím roce hranici dvou miliónů. V roce 2020 dosáhne 2,2 miliónu a v roce 2030 jich bude 2,5 miliónu. Za necelých patnáct let to bude téměř čtvrtina celé populace. O to naléhavější bude potřeba vytváření vhodných příležitostí pro pracovní uplatnění starších mužů a žen. Rozhodující část těchto osob jsou absolventi středních škol s maturitou a učilišť. Zatímco ženy jsou výrazně orientovány na zaměstnávání v sektoru služeb, mimořádně vysoký podíl mužů s vyučením pracuje v sekundárním sektoru.

Celková zaměstnanost je a bude výrazně ovlivněna i posunem ročníků z šedesátých let a dále sedmdesátých let do vyššího věku. V této skupině je stejně jako u starších ročníků podstatně vyšší podíl středního stupně vzdělání a nižší podíl vysokoškoláků. Přitom právě pracující v početně slabších mladších ročnících se vyznačují vysokým podílem absolventů terciárního stupně a tato diference mezi generacemi bude působit dlouhodobě.

Autor

Marta Petráňová, Bohuslav Mejstřík

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí, ČSÚ

Tel.: +420 274 054 357; +420 274 052 203

E-mail: marta.petranova@czso.cz; bohuslav.mejstrik@czso.cz